

APROPEM-NOS A L'FP

CÀPSULA

08

2020-2021

Neus Pons Pena

Tota una vida professional dedicada a la gestió i direcció en el sector de l'educació.

Actualment, directora – gerent de la Fundació BCN Formació Professional.

La Fundació BCN Formació Professional, què és?

La Fundació BCN Formació Professional es va crear l'any 2006 consolidant una aposta de l'Ajuntament de Barcelona per l'FP de la ciutat. Des de gener de 2018 la Fundació ha ampliat el seu àmbit de treball a tota l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

La missió de la Fundació és participar en el desenvolupament socioeconòmic de la ciutat de Barcelona i la seva Àrea Metropolitana, establint vincles entre l'FP i l'entorn econòmic i social. També contribuir a la internacionalització de l'FP tant en projectes de mobilitat per a l'alumnat i el professorat, com en d'altres que generin coneixement al sector.

Podríem resumir dient que **ajudem a potenciar la inserció al món laboral de les persones que estudien FP i acompanyem el desenvolupament econòmic del context metropolità.**

Què és l'FP reglada?

Quan parlem d'FP "**reglada**" en realitat ens referim al que entenem com FP "**inicial**"; que és la formació que depèn directament del Ministeri d'Educació i Formació Professional i de les administracions educatives de les Comunitats Autònomes.

L'FP capacita per a l'exercici qualificat de diverses professions i proporciona la formació necessària

per adquirir la competència professional i el coneixement propis de cada sector. S'organitza per **famílies professionals** que ordenen els ensenyaments en cicles de **grau mitjà** o de **grau superior**.

I quina salut té l'FP reglada al nostre país?

En termes generals podem dir que la salut de l'FP passa per bons moments. En **creix la demanda**, i ho fa no solament en el col·lectiu més jove sinó també en la població més adulta que es vol requalificar o reinserir en el mercat laboral. Es valora que són uns estudis **molt pràctics**, que tenen, en molts casos, l'**opció dual** (part del procés educatiu es realitza en una empresa); que hi ha una vessant **internacional** (l'FP també té Mobilitat); i que la **inserció laboral**, sobretot en algunes titulacions, és **alta**.

Ens podries detallar algunes dades rellevants de l'FP reglada a l'Àrea Metropolitana de Barcelona - AMB?

En dades ja més concretes; la matriculació de l'AMB en FP representa un 47% del total de l'alumnat de Catalunya. Des del curs 2004/05 fins al 2018/19 s'ha produït un creixement de la matriculació en FP inicial a l'AMB. El total de matriculacions **han augmentat un 65% durant aquest període**.

Més específicament, a la ciutat de Barcelona l'increment ha estat del 55% al Grau Mitjà i el 69% al Grau Superior, mentre que a la resta de l'AMB es tracta d'un 69% en ambdós cicles formatius. **En aquest darrer curs trobem els màxims històrics de matriculació per cada territori i grau.**

Es poden continuar estudis universitaris des de l'FP?

Com encara es pot pensar alguna vegada, l'FP no és una "caixa tancada". Tenim itineraris formatius amb "passarel·les" entre els estudis i, des del grau superior d'FP **s'accedeix directament a la Universitat.** De fet, el curs 2018-19 un 15'7% de l'alumnat que es va matricular a les universitats catalanes tenia títol d'FP.

L'alumnat d'FP, pot optar a programes de mobilitat internacional?

Es coneixen molt els programes Erasmus a l'entorn universitari, però l'FP també forma part del programa Erasmus + de la Unió Europea. De fet, la internacionalització és una altra possibilitat que té l'alumnat d'FP per tal d'enriquir la seva etapa formativa. Participar en programes Erasmus i similars, a banda d'incrementar les **competències lingüístiques i personals, augmenta la inserció laboral fins al 70%.**

Com veuen les empreses l'FP Dual?

Els estudis d'FP són innovadors i **vinculats a l'empresa.** Les empreses han anat incrementant la seva participació en **l'FP Dual**, modalitat formativa que es realitza en alternança entre el centre educatiu i l'empresa (amb salari/beca i alta a la Seguretat Social), i on l'empresa té un paper més rellevant en la formació de l'alumnat. En el format dual **s'incrementa la inserció laboral** dels estudiants del 56% al 68'5%, principalment a l'empresa formadora, que ja ha fet una "inversió" en la seva formació.

En aquests moments, amb la Covid-19, es demanen molts esforços per a mantenir "viu" el format dual.

Quins reptes més significatius tenen les empreses pel que fa a FP?

Un dels reptes més significatius cap a l'entorn empresarial és **atraure vocacions industrials**, generar alumnat cap a aquesta tipologia de titulacions, algunes pràcticament amb inserció laboral del 100%. De fet, un dels vectors d'adequació de l'oferta formativa a les necessitats laborals seran els **perfils professionals "híbrids"** que queden a mig camí entre la indústria i les noves tecnologies (Big data, l'Internet de les coses, impressió 3D, robòtica, etc.).

I en aquest cas, cal remarcar la manca de talent femení a la indústria i les TIC: la mitjana de matriculació femenina a les titulacions més industrials és del 8'8%.

I quins àmbits de millora caldria assolir a l'FP?

En general es necessitaria més flexibilitat i rapidesa per adequar l'oferta formativa (generar nous continguts, noves titulacions, adaptacions curriculars, etc.). També potenciar més la relació entre el centre d'FP – Empresa (transferència de coneixement, estades del professorat a l'empresa, compartir espais i tecnologia, etc.).

També hi ha molt marge de millora en tota l'orientació que es fa d'aquests estudis perquè caldria que la societat (famílies, potencial alumnat, empreses,...), fos més coneixedora de tot el potencial que té l'FP.

Hem de seguir posant en valor l'FP des de tots els agents implicats i no parlar mai de prestigiar l'FP, que de prestigi ja en té.

I parlant d'inserció laboral...

Els cicles d'FP que ofereixen millor inserció laboral són tots els vinculats a la innovació i la tecnologia; a la implantació i gestió de la indústria 4.0, manteniment, biotecnologia, química. Tots els vinculats al sector de les cures i la sanitat (tema que s'ha fet més palès en l'actual crisi sanitària). I tot el que està vinculat a la cadena logística i subministrament.

I les competències més demandades són la creativitat, adaptació als canvis, a nous entorns, la flexibilitat, la capacitat d'aprendre continuadament; l'autonomia personal, maduresa i responsabilitat.

I el coneixement d'idiomes i la tecnologia.

I, en resum, hem de seguir posant en valor l'FP des de tots els agents implicats: centres, alumnat, famílies, empreses... i no parlar mai de "prestigiar l'FP", que de prestigi ja en té!

L'APOSTA DE FAPAES PER L'FP

La Formació Professional és una sortida d'èxit. Així de rotunds ens manifestem. Aporta elements per convertir una feina (allò que fem per guanyar-nos la vida) en una professió (allò que fem perquè en tenim coneixements) i una professió en un ofici (aquella barreja d'aprenentatge i experiència, que ens permet adaptar-nos a mercats laborals canviants). I l'èxit professional (és a dir, poder treballar en allò que ens agrada i guanyar el suficient per viure amb comoditat) és, no hi ha dubte, quelcom important.

Una part important del mercat laboral busca perfils tècnics i especialistes i, més enllà del currículum, demana tenir "ofici". I d'altra banda, busca professionals qualificats. En aquest context, la Formació Professional és la sortida que ens permet trobar una feina de qualitat, en aquell sector que hem triat.

La demanda laboral en alguns sectors no pot ser satisfeta. La majoria d'aquestes professions amb demanda no coberta són llocs de treball estables, d'alta especialització i molt ben retribuïts. A l'hora d'orientar els joves i ajudar-los en la seva presa de decisió, tinguem-ho molt en compte.

Lluís Vila, president de FAPAES

Notícies sobre FP (racó de lectura)

<https://n9.cl/mz8v> <https://n9.cl/iuxhf> <https://n9.cl/dhy1>

<https://n9.cl/dqhr> <https://n9.cl/xoda6> <https://n9.cl/rwt12>

<https://n9.cl/bf2t> <https://n9.cl/615h> <https://n9.cl/hn717>

